Taina Dublului
-fragment-

de Rudolf Steiner

Lumea spirituală pătrunde în lumea noastră. Totul este împânzit de lumea spirituală. În tot senzorialul există şi un suprasenzorial. Pe om trebuie să-l intereseze în mod deosebit acel suprasenzorial care are de a face cu propria sa natură senzorială. Şi acum vă rog să daţi o atenţie deosebită celor pe care vi le voi spune în continuare, pentru că este o idee deosebit de importantă.

Noi, oamenii, suntem alcătuiţi din trup, suflet şi spirit, dar cu acestea alcătuirea entităţii noastre nu este câtuşi de puţin epuizată. Trupul nostru, sufletul nostru, spiritul nostru sunt, pentru început, cele pe care le avem în considerare pentru conştienta noastră, dar ele nu reprezintă tot ce se află în legătură cu existenţa noastră. În nici un caz! Ceea ce spun eu acum are legătură cu anumite taine ale devenirii omeneşti, ale naturii omeneşti, care trebuie cunoscute în ziua de azi.

Atunci când omul păşeşte prin naştere în existenţa pământeană, prin faptul că are acest trup fizic, el nu are numai posibilitatea de a oferi propriului său suflet o existenţă - vă rog să luaţi foarte bine seama la asta - ci în acest trup omenesc se petrec cu mult mai multe lucruri, despm care omul nu ştie nimic! El învaţă treptat să cunoască acest trup, deocamdată încă într-o manieră insuficientă; prin anatomie, fiziologie, etc., el învaţă ce se petrece în acest trup.

Dacă ar trebui să aşteptăm să ne hrănim numai dupa ce vom fi înţeles procesul hrănirii, nici măcar nu e nevoie sâ spun că oamenii ar trebui să moară de foame, căci nici nu ne putem imagina că am putea şti ceva despre ce au organele de făcut pentru a pregăti hrana pentru organism. Omul vine în lume cu acest organism, cu care se îmbracă ca şi cu o haină, fără să-l umple în totalitate cu sufletul său. Din această cauză, înainte de a ne naşte, o altă fiinţă spirituală pune stăpânire pe partea inconştientă a trupului nostru. Lucrurile stau aşa: cu scurt timp înainte de a ne naşte, suntem pătrunşi de o altă fiinţă spirituală, pe care, după terminologia noastră actuală, am numi-o fiinţă ahrimanică. Aceasta se află în noi, la fel ca şi sufletul nostru.

Aceste entităţi, care îşi întrebuinţează viaţa tocmai pentru a-i folosi pe oameni, pentru a fi în sfera în care vor ele să fie, aceste entităţi au o inteligenţă extraordinar de înaltă şi o voinţă considerabil de dezvoltată, dar nu au un suflet, nu au ceea ce este denumit suflet omenesc. Iar noi păşim prin viaţă având atât sufletul nostru, cât şi un astfel de dublu, mult mai inteligent decât noi, cu o voinţă foarte puternică, o voinţă care este mai apropiată de forţele naturii comparativ cu voinţa noastră omenească, cea care este reglată prin suflet.

În secolul XIX ştiinţele naturii au descoperit că sistemul nervos este străbătut de forţe electrice. Aceste ştiinţe ale naturii aveau dreptate. Dar dacă cercetătorii naturii cred că forţa nervilor, forţă care ne aparţine, care constituie baza pentru viaţa noastră de reprezentare, are ceva de a face cu acei curenţi electrici care trec prin nervii noştri, atunci greşesc întru totul.

Curenţii electrici sunt puterile pe care le-au depus entităţile, pe care tocmai le-am descris, în fiinţa noastră; ei nu aparţin câtuşi de puţin fiinţei noastre: purtăm în noi curenţi electrici, dar ei sunt de natură pur ahrimanică.

Aceste entităţi cu o inteligenţă foarte ridicată, dar o inteligenţă mefistofelică şi o voinţă mult mai înrudită cu aceea a naturii, decât se poate spune despre voinţa omenească, au decis cândva din proprie voinţă, că nu vor să locuiască in acea lume în care zeităţile pline de înţelepciune ale ierarhiilor superioare le hotărâseră să trăiască. Ele voiau să cucerească Pământul, aveau nevoie de trupuri; neavând trupuri proprii, au folosit cât au putut de mult din trupurile omeneşti, deoarece sufletul omenesc nu poate umple în întregime trupul omenesc.

Aşadar aceste entităţi pot pătrunde oarecum în trupul omenesc, la un anumit moment înainte de naştere omului, şi ele ne însoţesc, sub pragul conştientei. Un singur lucru nu pot suporta ele în trupul omenesc: moartea. De aceea, ele întotdeauna trebuie să părăsească trupul în care s-au stabilit înainte ca el să cadă pradă morţii. Iar aceasta este o dezamăgire foarte

amară a lor, căci tocmai asta este ceea ce ar voi să cucerească: rămânerea în trupul omenesc până dincolo de moarte. În împărăţia acestor entităţi aceasta ar fi o mare cucerire, dar este un lucru pe care nu l-au atins încă.

Dacă nu ar fi avut loc Misteriul de pe Golgota, dacă Christos nu ar fi trecut prin Misteriul de pe Golgota, ar fi trecut mult până când aceste entităţi şi-ar fi cucerit posibilitatea să rămână în om chiar şi atunci când el este karmic predestinat morţii. Atunci ele ar fi obţinut victoria faţă de evoluţia omenească pe Pământ şi ar fi devenit stăpânii ei.

Este de o importanţă cu implicaţii imense, a se vedea aceste legături dintre trecerea lui Christos prin Misteriul de pe Golgota şi aceste entităţi care vor să cucerească moartea în natura omenească, dar nu pot în ziua de azi, trebuind să evite a vieţui în trupul omenesc ceasul în care ormul este predestinat să moară. Ele trebuie să se ferească săi rămână în acest trup dincolo de ceasul morţii, să prelungească staţionarea în acel trup dincolo de ceasul morţii sale.

Şi despre această situaţie despre care vorbesc acum au fost de mult instruite unele confrerii oculte, care (cunosc foarte bine lucrurile şi - iarăşi nu vrem să discutăm cu ce justificare - le păstrează pe nedrept ascunse faţă de restul omenirii. Astăzi, situaţia este de aşa natură, încât este imposibil să nu înarmezi treptat oamenii cu astfel de concepte de care vor avea nevoie după ce vor fi păşit peste pragul morţii. Omul are nevoie după moarte de toate cele pe care le vieţuieşte aici, chiar şi de cele pe care le vieţuieşte sub pragul conștientei, pentru că el trebuie să privească înapoi la această viaţă şi s-o înțeleagă pe deplin, iar cel rmai rău este atunci când nu o poate face. Dar nu putem înţelege această viaţă, atunci când privim înapoi la ea, dacă nu putem arunca lumină asupra prezenţei unei asemenea fiinţe care participă la viaţa noastră, cum este aceast;ă fiinţă ahrimanică care se înstăpâneşte în noi înainte de naşterea noastră şi care este mereu cu noi, se află mereu în subconștientul nostru. Nu o putem înţelege, dacă nu anuncăm lumină asupra ei. Căci înțelepciunea devine lumina după moarte.

Aceste fiinţe sunt extraordinar de importante pentru viaţa omenească iar cunoaşterea lor trebuie să cuprindă treptat omenirea şi o va cuprinde. Numai că trebuite să o cuprindă pe calea corectă, nu trebuie răspândită de vreo astfel de confrerie secretă care vrea să-şi sporească in felul acesta propria putere. În niciun caz ea nu trebuie menţinută secretă mai departe, în scopul măririi puterii anumitor confrerii cu acţiune egoistă. Omenirea tinde spre o cunoaştere generală şi cunoaşterea trebuie răspândită. Faptul că anumite confrerii oculte folosesc astfel de lucruri pentru extinderea puterii lor, nu poate fi salutar în viitor. Cunoaşterea acestor entităţi trebuie să cuprindă tot mai mult omenirea în următoarele secole. În secolele următoare omul va trebui să ştie tot mai mult că poartă un asemenea dublu în el, un asemenea dublu mefistofelic, ahrimanic. Omul trebuie să o ştie.

Oamenii dezvoltă în ziua de azi tot felul de concepte, care sunt de fapt oarbe, pentru că nu ştie să le abordeze corect. Omul dezvoltă concepte care vor putea fi corect întemeiate abia atunci când sunt reunite cu ceea ce se află ca realitate la baza lor.

Aici se deschide o perspectivă care va trebui într-adevăr practicată în viitor, dacă omenirea nu vrea să vieţuiască lucruri înspăimântătoare, care să-i pună piedici enorme în evoluţie. Acest dublu despre care am vorbit nu este, nici mai mult, nici mai puţin decât urzitorul tuturor maladiilor fizice ce apar spontan din interior iar în a-l cunoaşte întru totul constituie medicina organică. Maladiile care apar spontan, deci nu prin factori exteriori, ci spontan, dinlăuntrul omenesc, nu provin din sufletul omenesc, ci provin de la această fiinţă. El este generatorul tuturor maladiilor ce apar spontan din interior, al tuturor maladiilor organice. Şi un frate al său, care nu este structurat ahrimanic, ci luciferic, este cauzatorul tuturor maladiilor neurastenice şi nevrotice, a tuturor maladiilor care, de fapt, nu sunt maladii, ci sunt doar boli ale nervilor, maladii isterice şi aşa mai departe.

Medicina trebuie să devină spirituală sub anumite aspecte. Acest lucru este o cerinţă a timpului şi se vede din apariţia unor concepţii cum este aceea a psihanalizei şi a celor asemănătoare - am vorbit despre aceasta la Zurich - unde se lucrează deja cu astfel de entităţi, dar cu mijloace de cunoaştere insuficiente, astfel încât oamenii nu ştiu deloc să se descurce cu acele fenomene care pătrund tot mai mult în viaţa omenească. Anumite lucruri trebuie să se petreacă cu necesitate, chiar şi lucruri nocive dintr-o anumită privinţă, pentru ca omul să fie expus acestei nocivităţi spre a o învinge şi din asta să dobândească putere.

Dar pentru a înţelege pe deplin că acest dublu este cauzatorul propriu-zis al tuturor maladiilor care au o bază organică şi nu sunt doar funcţionale, mai trebuie ştiute multe lucruri.

Trebuie ştiut, de exemplu, că Pământul nostru nu este produsul mort pe care îl au în vedere mineralogia sau geologia actuală, ci este o fiinţă vie. Mineralogia şi geologia cunosc din acest Pământ atâta cât s-ar cunoaşte din om, dacă s-ar studia numai sistemul osos. Gândiţi-vă că nu aţi fi deloc capabili să vedeţi oamenii prin niciun simţ de care dispuneţi, ci ar exista numai radiografii Roentgen ale oamenilor şi s-ar cunoaşte de la fiecare om cunoscut, numai sistemul osos; atunci aţi cunoaşte de la oameni atât cât cunosc geologii şi în general ştiinţa, despre Pământ. Imaginaţi-vă că aţi fi în sala aceasta şi din toată onorata adunare nu aţi vedea decât oasele, atunci aţi avea atâta conştientă în privinţa celor prezente aici, câtă are ştiinţa în ziua de azi despre Pământ. Pământul, care este cunoscut aşadar doar ca sistem osos, este un organism viu şi în calitatea sa de organism viu acţionează asupra fiinţelor care se plimbă la suprafaţa lui, adică asupra oamenilor. Şi aşa cum omul este diferenţiat în privinţa repartizării organelor sale în trup, tot aşa este diferenţiat şi Pământul în privinţa a ceea ce se dezvoltă viu din el şi prin intermediul cărora îi influenţează pe oamenii care se deplasează la suprafaţa lui.

Cred că sunteţi conştienţi de faptul că atunci când gândiţi, nu vă solicitaţi degetul arătător drept sau degetul mare de la piciorul stâng, ci gândiţi cu capul dumneavoastră Deci lucrurile se repartizează diferenţiat în organismul viu. Tot aşa este diferenţiat şi Pământul.

Pământul nu este o fiinţă care radiază asupra locuitorilor săi acelaşi lucru peste tot, ci el este întru totul o fiinţă care radiază lucruri absolut diferite, în diferitele regiuni ale sale. El are diverse forţe: magnetice, electrice, dar şi forţe din domeniul viului, forţe care provin din Pământ şi care îi Influenţează pe oameni în modul cel mai divers în diferitele puncte ale Pământului, în funcţie de configuraţia geografică.

Aceasta este o realitate foarte importantă. Ceea ce este omul, într-o primă evaluare, ca trup, suflet şi spirit, are de fapt prea puţină legătură directă cu aceste forţe care acţionează în sus, din Pământ. Dar dublul despre care am vorbit, el are legătură în special cu aceste forţe ce radiază din Pământ, în sus. Şi omul se află legat în mod indirect, mijlocit, cu trupul, sufletul şi spiritul său, de ceea ce radiază Pământul în diferitele puncte ale sale, prin aceea că dublul său are o legătură intimă cu ceea ce radiază în sus din acele locuri. Iar aceste fiinţe care, ca fiinţe ahrimanic-mefistofelice, iau omul în stăpânire la scurtă vreme înainte de a se naşte, au o natură a gustului deosebită. Există astfel de entităţi, cărora le place în mod deosebit emisfera estică a Pământului, Europa, Asia sau Africa, acestea îşi aleg oameni ce urmează să se nască acolo, pentru a le folosi trupurile. Alte entităţi îşi aleg trupuri care vor fi născute pe emisfera vestică, în America. Ceea ce constituie pentru noi, oamenii, într-o imagine palidă, geografia, este pentru aceste entităţi principiul viu al trăirilor lor; ele îşi aleg locuinţa în funcţie de acesta.

Una dintre cele mai importante sarcini ale viitorului va ii aceea de a cultiva din nou ceea ce este astăzi separat şi anume, medicina geografică, geografia medicală. La Paracelsus aceasta este desprinsă din vechea înţelepciune atavică; de la el încoace, a fost prea puţin cultivată, din cauza concepţiilor materialiste. Ea trebuie din nou să prindă teren şi unele lucruri vor fi din nou cunoscute, abia atunci când se va cunoaşte din nou legătura dintre fiinţa din om care îmbolnăveşte şi geografia Pământului, cu toate fuziunile, cu toate radiaţiile ce ies din Pământ în diferitele regiuni ale sale. Aşadar, este important ca omul să se familiarizeze cu astfel de lucruri, căci viaţa sa depinde de ele. Prin dublul său, el este încadrat într-un mod deosebit în existenţa Pământului, iar acest dublu îşi are locuinţa în el, în om.

Abia în cea de-a cincea epocă postatlanteană, toate aceste lucruri au devenit atât de importante, iar în viitorul foarte apropiat al omului vor deveni şi mai importante.

De aceea trebuie răspândită ştiinţa spirituală acum, pentru că vremea actuală îl solicită pe om să se raporteze conştient la aceste lucruri, să stabilească un raport conştient cu ele. Omul trebuie să devină puternic în această epocă, pentru a-şi putea regla existenţa în raport cu aceste fiinţe.